

از اومی پرسم از اقتصادی که قرار است قوی کنید چقدر خوشحال هستید؟

از اقتصاد گلایه مند است. می گوید اجناس خارجی وقتی وارد کشور می شوند قیمت شان به فلک می کشد. خوشحال است از اینکه قرآن و نظام شرعی حاکم شده و برحق است. تنها از به رسمیت شناخته نشدن ناراحت است.

می گویم خب اگر به رسمیت شناخته شوید به عنوان کشاورز چه اقداماتی انجام می دهید؟

می گوید به کشت و کار عادی خود ادامه می دهم، چیزی که جهان از ما می خواهد. مرغ پرورش می دهیم و گندم می کاریم اما اگر جهان ما را به رسمیت نشناسد، اگر تا امسال یک جریب تریاک می کاشتم؛ پس از این ده جریب می کارم. کشورهای دیگر شهروندان افغان را به خاطر جرم های کوچک مجازات می کنند، ما هم با تریاک آنها را شکنجه می دهیم! از او می خواهم بگوید اگر به رسمیت شناخته شوند چه جایگزینی دارد برای کشت و کار. ساکت می شود و بعد از تأمل می گوید محصولی ندارم، به همین دلیل است که ناراحتم. کشور ما فقیر است سرمایه ی زیادی ندارد که کارخانه داشته باشد تا ما آنجا مشغول شویم. طالبان هم که سعی دارد فروش تریاک را ممنوع کند. چه بکاریم؟ ما میوه های دیگر برای کاشت نداریم، فصل انار که رسید پاکستان مرزاش را بست، همه اینجا خراب شد. فردی که خودش را «مستری» معرفی می کند، می گوید مردم افغانستان فقیر هستند و تجارتی ندارند، تمام امیدشان به زراعت است. در زراعت هم تریاک تنها محصولی است که نیاز به آب زیادی ندارد و زودرس است. اگر در این بخش کشورهای همسایه و جامعه ی جهانی کمک کنند تا حد زیادی کشت تریاک کنترل می شود.

از حاجی صاحب می پرسم اگر سال خوبی باشد یک من تریاک چه قیمتی به فروش می رسد؟

کمی فکر می کند و می گوید قیمتش معلوم نیست یازده هزار هم فروختیم، بیست هزار هم فروختیم، تریاک شصت هزار هم هست. یکی دو ماهی می شود قیمت تریاک به پنجاه شصت رسیده است^۶. چه فایده برای کشاورز؟ سودش می رسد به کسی که پولدار باشد و تریاک را انبار کند و در زمان گرانی بفروشد. ما تریاک را به قاچاقبران می فروشیم، آنها به برامچه می برند و مواد درست می کنند و به کشورهای دیگر قاچاق می کنند. غلام محمد می گوید تریاکی که در اینجا هشتاد هزار فروخته می شود در خارج یک من به صد هزار دلار هم فروش می رود.

برایم سوال می شود که در این بازار چه فقط افغان ها تریاک می خردن یا خارجی ها هم معامله می کنند.

می گوید در اینجا فقط افغانی ها هستند، خارجی ها شاید در همان خارج خرید و فروش می کنند. از حاجی صاحب می پرسم شما اگر در جهان به رسمیت شناخته شوید جای تریاک محصولات دیگری مثل بادمجان، بامیه و... بکارید برای شما چقدر سود دارد؟ می گوید تریاک که صد درصد چیز مفیدی نیست نه از لحاظ پول نه صحت بدنی. ما فقط از سر فقر و گرسنگی دست به این کار می زنیم. اگر به بازار جهانی دسترسی داشته باشیم، جهانیان